

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМСТВ (ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ)

для здобувачів вищої освіти 4 курсу заочної форми здобуття освіти
Освітньої програми «Менеджмент»
спеціальності 073 «Менеджмент»

Галузі знань «07 Управління та адміністрування»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

Інформація про викладача

КОЛЯДА
Тетяна
Анатоліївна

доцент ЗВО кафедри
фармацевтичного
менеджменту та
маркетингу, кандидат
юридичних наук, доцент

takolyada@ukr.net

<https://mmqaph.nuph.edu.ua/koljada-tetjana-anatoliivna/>

1. **Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації.
2. **Адреса:** м. Харків, вул. Олександра Невського, 18, 3-й поверх, т. 057-771-81-47.
3. **Веб-сайт:** <https://quality.nuph.edu.ua>
4. **Консультації :** відбуваються он-лайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації (за посиланням <https://mmqaph.nuph.edu.ua/grafiki-potochnih-konsultacij/>)
5. **Анотація освітнього компонента:** Освітній компонент «Менеджмент підприємств (за видами економічної діяльності)» забезпечує здобувачів теоретичними знаннями та практичними навичками з управління підприємствами різних галузей економіки. Освітній компонент охоплює питання організації виробничих процесів, стратегічного планування, оптимізації ресурсів та підвищення ефективності управлінських рішень у специфічних умовах кожного виду економічної діяльності. Важливим аспектом є адаптація менеджменту до особливостей галузей, що дозволяє забезпечити сталий розвиток та конкурентоспроможність підприємств.
6. **Мета викладання освітнього компонента:** формування у здобувачів компетенцій для ефективного управління підприємствами з урахуванням специфіки різних галузей економіки, а також розвиток навичок стратегічного планування, організації виробничих процесів та прийняття управлінських рішень, що забезпечують підвищення конкурентоспроможності та сталий розвиток підприємств.
7. **Компетентності відповідно до освітньої програми:**
Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

9. Статус освітнього компонента: вибірковий

10. Пререквізити освітнього компонента: Менеджмент підприємств (за видами економічної діяльності)» входить до комплексу підготовки фахівців, який забезпечується освітніми компонентами: «Правознавство», «Теорія та історія управління», «Державне та регіональне управління», «Адміністративне право», «Господарське право», «Трудове право» «Менеджмент» тощо.

11. Обсяг освітньої компоненти: 4 кредити ЄКТС: 12 годин аудиторних занять, з них – 6 годин лекцій, 6 годин – практичних занять; 108 годин самостійної роботи.

12. Організація навчання:

Методи навчання:

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, відео- матеріали;
- *репродуктивний метод:* традиційні практичні заняття;
- *частково-пошуковий метод:* Game-based learning – ігрові методи навчання (ділові ігри); Team-based learning – метод роботи в малих групах;
- *дослідницький метод:* Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1.

Теоретичні засади менеджменту підприємств виробничої та невиробничої сфери

Тема 1. Підприємство як об'єкт управління.

Тема 2. Функції та історія розвитку менеджменту підприємства.

Тема 3. Управління операційною системою підприємства.

Тема 4. Управління підприємством як об'єктом реалізації інновацій.

Тема 5. Управління персоналом підприємства.

Тема 6. Управління маркетинговою діяльністю підприємства.

Змістовий модуль 2.

Особливості менеджменту підприємств за видами економічної діяльності

Тема 7. Сфера послуг: загальні характеристики.

Тема 8. Менеджмент сервісного підприємства.

Тема 9. Менеджмент торговельного підприємства

Тема 10. Менеджмент у сфері охорони здоров'я.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе вивчення окремих питань тем 1, 2, 4 та 8 освітньої компоненти, які не увійшли до аудиторних занять, та виконання завдань з цих тем з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних

(розрахункових) задач.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач

Умови допуску до контролю змістових модулів: наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю, за контроль змістового модулю 1 (для контролю змістового модуля 2),

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий залік

Умови допуску до семестрового контролю:

поточний рейтинг більше 60 балів, наявність мінімальної кількості балів за контроль змістового модулю 1 та 2, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 2.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 3.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 4.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 5.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 6.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Всього балів за ЗМ 1:		36	
Змістовий модуль 2			
Тема 7.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 8.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 9.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 10.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань

Всього балів за ЗМ 2:	24
Всього балів за модуль	60

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з теми 2 освітнього компонента може зараховуватись проходження онлайн-курсу на платформі Coursera (онлайн-курс «Business Analysis & Process Management», <https://www.coursera.org/learn/global-health-policy#modules>) (за наявності відповідного документу про його закінчення, надання копії викладачу).

Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Максимальна кількість балів
тестування	20
відповіді на теоретичні питання	20
вирішення ситуаційних завдань	20
Всього балів:	60

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
тестування	10	20
відповіді на теоретичні питання	10	
<i>Змістовий модуль 2</i>		
тестування	10	20
вирішення ситуаційних завдань	10	
<i>Всього балів за контроль змістових модулів:</i>		<i>40</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають теоретичні питання та тестові завдання з теми 1

під час контролю змістового модуля 2: білети до змістового модуля 2 включають розрахункові завдання з теми 13

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітньої компоненти застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати

конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

15. Політики освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ». В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітньої компоненти можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	- Виноградський, М. Д. Менеджмент в організації : навч. посіб. для ВНЗ / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шканова ; Київський екон. ін-т менеджменту - "Екомен". - 3-тє вид., виправл. - К. : Кондор, 2022. - 597 с. - Посилкіна, О. В. Економічне управління підприємством: навч. посіб. / О. В. Посилкіна, В. Г. Котлярова, О. В. Гладкова. - Х. : НФаУ. 2019. 281 с. - Менеджмент і адміністрування : навч. вид. у 20 т. / за заг. ред. Д. В. Карамишева. - Х. : Т. 11 : Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. / уклад.: Д. В. Карамишев [та ін.]. - 2019. - 230 с.

Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Посилкіна, О. В. Управління персоналом : навч. посіб. для мед. та фармац. ВНЗ / О. В. Посилкіна, Ю. С. Братішко, Г. В. Кубасова ; НФаУ. - Х. : НФаУ, 2015. - 517 с. 2. Козирева, О. В. Стратегічний менеджмент [Електронний ресурс] : навч. посібник / О. В. Козирева, К. С. Світлична, О. Ю Шуть ; НФаУ. - Електрон. текстові дан. - Харків : НФаУ, 2020. - 238 с. 3. Мнушко, З. М. Менеджмент та маркетинг у фармації : [в 2 ч.] : підруч. для ВНЗ / З. М. Мнушко, Н. М. Діхтярьова ; за ред. проф. З. М. Мнушко ; НФаУ. - 2-ге вид. - Х. : НФаУ : Золоті сторінки Ч. 1 : Менеджмент у фармації. - 2009. - 447 с. 4. Бурко А. С., Гулак Л.О., Маслова Н.М. Організація охорони здоров'я в Україні : підручник. Київ: КНЕУ, 2019. – 294 с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://quality.nuph.edu.ua/. 2. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/ 3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://www.rada.gov.ua 4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1506

17. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: наявність персонального комп'ютера/ноутбука/планшета/смартфона із доступом в Інтернет та встановленим ZOOM пристроєм, Microsoft Office, Microsoft Office Visio, віртуальне навчальне середовище Moodle, мультимедійний екран.